

Opschrift

Vergadering van 12 mei 2025

Nummer: 2025_MV_00385

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Karlijn Deene: Stand van zaken Toporosvki-affaire en MSK

Raadslid(-leden):

Karlijn Deene - N-VA

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Begin 2018 kwam het MSK in een storm terecht naar aanleiding van een tentoonstelling van kunstwerken uit de zogenaamde Toporovski-collectie. Over de affaire werd tot in het buitenland uitvoerig bericht. Kern van de zaak waren aantijgingen dat de herkomst van verschillende vermeende topwerken (toegeschreven aan befaamde Russische kunstenaars zoals v.b. Kandinsky) twijfelachtig was en dat ze (mogelijk) vervalst waren. De voorbereiding van de tentoonstelling zou ook getuigd hebben van een gebrek aan professionalisme. De kwestie stond gedurende het daaropvolgende jaar herhaaldelijk op de agenda van de commissie cultuur en de gemeenteraad, waar ik er diverse vragen over stelde en interpellaties over hield. Ook in het Vlaams Parlement werd over de kwestie gedebatteerd. De imagoschade voor het stedelijke museum was aanzienlijk. Het stadsbestuur diende begin 2019 een (straf)klacht met burgerlijke partijstelling in tegen zowel de toenmalige directeur van het MSK als tegen de betrokken Stichting Dieleghem. Deze stap volgde na een externe audit door Ernst & Young, waarvan een aantal resultaten ook werden voorgesteld tijdens een besloten zitting van de commissie cultuur. Schepen van cultuur Souguir verklaarde hierover het volgende in de pers: “We hebben aanwijzingen dat er valsheid in geschrifte is gepleegd. We vermoeden dat de overeenkomst tussen het museum en de eigenaars pas gesloten is nadat de storm rond de kunstwerken losbarstte.” Een opgestarte tuchtprocedure bleef midden 2020 zonder gevolg, na de pensionering van de betrokken museumdirecteur. Hierover verklaarde de schepen van personeel Van Braeckevelt het volgende in de pers: “Dit is geen manier om iemand stilletjes in de coulissen te laten verdwijnen. De stad is nog altijd burgerlijke partij in een strafrechtelijk onderzoek. Zo’n stap zetten we niet zomaar. Als er in het onderzoek bezwarende elementen aangetoond worden, moeten we op dat moment afwegen welke stappen we verder dienen te nemen.”

Behoudens vergissing is over het verloop of de eventuele uitkomst van het gerechtelijk onderzoek sindsdien weinig of niets meer vernomen.

Vraag:

1. Is de gerechtelijke procedure nog lopende? Is de Stad Gent hierin nog steeds burgerlijke partij? Wat is de stand van zaken?
2. Is het publiek maken van de audit door Ernst & Young ondertussen al aan de orde? Of is deze nog steeds meer voorwerp van het gerechtelijk onderzoek?
3. Is er vandaag nog een impact voelbaar in de Gentse musea, bijvoorbeeld qua aanscherpen van de relevante procedures in functie van de organisatie van tentoonstellingen?

Antwoord

Beste raadslid,

Dankjewel voor deze vraag en de situatieschets.

Het klopt dat het gerechtelijk onderzoek nog steeds lopende is. Ik kan u ook bevestigen dat de Stad Gent nog steeds burgerlijke partij is in dit dossier.

Gelet op het feit dat de audit onderdeel uitmaakt van het gerechtelijk onderzoek en dit nog steeds niet is afgerond, is het openbaar maken van de audit geenszins mogelijk.

Wat het MSK betreft werd er destijds in functie van de audit van Ernest & Young actief aan dit dossier meegewerkt. Het eindrapport zelf van deze audit werd strafrechtelijk in beslag genomen. We hebben tot op heden nog geen inzage in dit rapport kunnen krijgen. Eventuele conclusies van dit rapport zijn dus nog niet gekend noch geïmplementeerd.

Door het MSK werd wel al een procedure voor aanvragen voor inkomende bruiklenen uitgeschreven die vandaag nog steeds wordt gehanteerd. De procedure werd dus effectief aangescherpt in functie van de organisatie van tentoonstellingen.

We volgen dit dossier samen met het MSK en de Juridische Dienst nauwgezet op.
